

ÓPTICA E OPTOMETRÍA

Jesús Liñares Beiras

O obxectivo docente básico da titulación de Óptica e Optometría é a formación ampla do alumno nas bases teóricas e nas técnicas experimentais da óptica e a optometría. Ademais, os contidos docentes da titulación tratan de ter en conta a profunda transformación que se está a dar na óptica optométrica e na óptica máis aplicada e tecnolóxica. Así, a Optometría comeza a extenderse con forza máis aló das súas tradicionais funcións de determinación do estado refractivo ocular e da prescrición e adaptación de próteses oftálmicas; deste xeito, na práctica compre xa salientar novas tarefas optométricas tales como a detección de patoloxías oculares (nas que o optometrista decide remiti-lo paciente ó oftalmólogo), o desenvolvemento de programas de rehabilitación visual, etc. Por outra banda, a Óptica, na súa dimensión máis física e aplicada, está a sufrir profundos cambios tanto na súa conceptualización coma nas súas aplicacións máis concretas; así, á parte da súa xa clásica utilización en

actividades industriais e médicas, nas que o uso de láseres, holografía, procesado de imaxe, instrumentos ópticos, etc., seguen a ser de vital importancia, xorden novos campos de desenvolvemento nas comunicacións ópticas, control de parámetros físicos (sensores ópticos de alta sensibilidade), transducción optoelectrónica, etc.

Tendo en conta este contexto característico da Óptica moderna, os obxectivos docentes tratan de non ser alleos ó mesmo, e por iso o plan de estudos se materializa nun conxunto de materias cunha dobre vertente: a formación de carácter máis científico-técnico, e a de carácter máis científico-sanitario. A primeira cobre aspectos fundamentais, aplicados tanto a nivel óptico-físico como a nivel óptico-fisiolóxico, e proporciónalles ós alumnos coñecementos básicos sobre a Óptica fundamental e a Óptica da visión (e na súa concepción xeométrica ondulatoria), e sobre outros aspectos máis aplicados e

tecnolóxicos (radiometría, fotometría, cor, instrumentos ópticos, fotografía, tecnoloxía óptica, etc.). A segunda vertente formativa sitúa o alumno directamente no campo da Optometría e a Contactoloxía, proporcionándolle tanto unha formación nas funcións tradicionais (refracción e adaptación) coma nas máis modernas (baixa visión, rehabilitación visual, etc.) da Optometría, e situándoo na fronteira da patoloxía ocular, o que lle permite discernir ametropías de patoloxías oculares. Toda esta formación atópase apoiada por unha elevada docencia práctica (a metade da docencia total), tanto nos aspectos técnicos coma nos máis sanitarios.

Debemos subliña-la existencia dun obxectivo máis integral de formación, que se traduce en que estes diplomados reciben unha formación en materias relacionadas co deseño e a fabricación de elementos ópticos asistida por ordenador, e adquiren deste xeito coñecementos básicos sobre informática, debuxo e deseño. Nesta liña, tamén salientamo-la formación opcional en Acústica Audiométrica (apoiada pola impartición de materias básicas sobre a Fisioloxía Auditiva), que, coa mesma filosofía da Óptica Optométrica, posibilita que os futuros diplomados realicen análises auditivas e adaptación de próteses acústicas.

Toda esta ampla formación (a nivel de diplomatura) permite capacitarlo alumno para enfrontarse ás demandas que o mercado de traballo lle ofrece no campo da Óptica, a Optometría e a

Audiometría a nivel de titulación media. Quizáis sexa xusto sinalar que a programación actual da titulación posúe unha certa orientación cara á compoñente optométrica, sen que por isto se prexudique a formación máis técnica do diplomado, que ben pode acceder ás demandas de traballo relacionadas con actividades nas que interveñen procesos e técnicas ópticas que requiren a presenza de titulados medios en Óptica; deste xeito (aínda que de momento pouco sensibilizadas) moitas empresas poderían contar con este tipo de diplomados nas tarefas relacionadas co deseño e fabricación de elementos ópticos e de instrumentación óptica; nas relacionadas con problemas de iluminación e o uso de fontes láser, e nas de control de calidade por métodos ópticos (metroloxía óptica), etc. Sen embargo, a saída profesional por excelencia dun óptico optometrista son as ópticas, nas que realiza actividades que van desde as tarefas de dispensario, refracción, adaptación de próteses oftálmicas (incluíndo a contactoloxía) ata as actividades optométricas máis específicas. Nesta liña, parece importante no futuro a montaxe de gabinetes optométricos que poidan cubrir un amplo conxunto de funcións, e que incluírían actividades máis específicas como: tratamento de baixa visión, rehabilitación visual, detección de patoloxías, prevención optométrica, etc. Nun contexto máis global da Optometría debemos subliña-la importancia cada vez máis grande da atención á saúde visual, o que faría que estes profesionais puidesen desenvolver actividades en programas de optometría

preventiva, en programas de seguridade visual en actividades ou profesións de risco, en programas de atención a problemas visuais en situacións dinámicas especiais (coma no caso de conducción, aviación, etc.), e finalmente en programas de desenvolvemento visual e da percepción. Este conxunto de actividades, aínda que poden ser artelladas desde a iniciativa privada, parece que se deberían ir incorporando paulatinamente á sanidade pública, e

polo tanto coa participación na mesma dos futuros diplomados en Óptica e Optometría. Deste xeito, estes profesionais poderían tamén actuar como persoal imprescindible de apoio ós oftalmólogos. Finalmente, pola súa formación no campo da acústica audiométrica, poderían estes diplomados complementar tódalas actividades anteriores coa atención ós problemas audiométricos.